

Към темата за борбите на Черна гора се връща и Г. Раковски във в „Дунавски лебед“ и по-пространно във в. „Бъдущност“. С възхита той заключава, че планинското Княжество е придобило пълна независимост благодарение на кръвавите жертви на синовете си витязи и е подобрило своето управление - има „един вид уставно управление“⁴⁹. Зад журналистическия му интерес не е трудно да се види желанието на революционния ръководител да си послужи с примера на черногорци в своята пропаганда.

Широко място в българската възрожденска преса заема информацията за борбите на италианския народ за обединение на родината им, и на полския народ - за освобождение. Тяхното отразяване споменахме мимоходом, макар отделни български периодични издания да им посвещават изключително внимание. Най-видимо жаждата за новини от такъв характер през разглеждания период проличава в публицистиката на Г. С. Раковски. Журналистическият му нюх го кара да попълва външнополитическите си рубрики именно с подобни вести. Обичайно той се позовава на престижни чуждестранни печатни издания и прави дискретен песелив коментар, понякога прибегва и до езоповски език, но преценил веднаж, че е настъпило очакваното "благовремие", отправя по-директно своите коментари - послания.

Полският въпрос пък заема централно място сред външнополитическите теми в първия по-дълготраен вестник, издаван в Браила - „**Българска пчела**“ (1863-1864). Наред с текущото отразяване на българските пристрастия в конфликта с Вселенската патриаршия, редакторът на браилския лист **Хр. Ваклидов** помества впечатляващо число съобщения за събитията в Полша - заимствани от европейската преса телеграфически известия и коментари и отделни собствени информации. На страниците на „Българска пчела“ намират място депеша за сраженията във Варшава по време на Януарското въстание, за инициативи на тайното полско правителство, на полската емиграция в Франция и на Апенините, за похода на полк. Милковски през румънска територия и за отношението на европейските кабинети към полските искания⁵⁰.

За още много външнополитическите събития и проблеми има информация в българския възрожденски печат до 1867 г. За илюстрация може да се посочи обилието от новини за съседите: като се започне от известието, че Влашкият Диван обявява намерение да се съединят Дунавските княжества чрез избора на един княз; последвалите коментари за позициите на великите сили към румънското обединение и политиката на Османската империя като сюзерен; вести, свързани с договорните отношения на Портата със Сръбското княжество; съобщения за